

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕХНІКУМ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИКИ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

МАТЕРІАЛИ

III-ї науково-методичної конференції
серед викладачів ВНЗ I-II рівнів акредитації
Одеської національної академії харчових технологій

***Послідовність загальної середньої, професійної та вищої
освіти як потреба і виклик сучасного суспільства***

25 березня 2016 року

Одеса-2016

Склад оргкомітету конференції:

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н, доцент

Заступник голови:

Єпур Ольга Сергіївна

директор технікуму промислової автоматики ОНАХТ

Члени оргкомітету:

Глушков Олег Анатолійович

директор технікуму газової і нафтової промисловості ОНАХТ

Коваленко Анатолій Володимирович

директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ

Левчук Юлія Сергіївна

заступник начальника методичного відділу ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

директор механіко-технологічного технікуму ОНАХТ

Мураховський Валерій Генріхович

начальник методичного відділу ОНАХТ, к.ф-м.н., доцент

Секретар оргкомітету:

Оксаніченко Вікторія Леонідівна

заступник директора з навчально-методичної роботи технікуму промислової автоматики ОНАХТ

Напрями роботи конференції:

1. Організаційні та методичні засоби впровадження новітніх технологій навчання, виховання студентів та забезпечення якості освіти.
2. Використання інформаційних та комунікаційних технологій в освітньому процесі.
3. Організація самостійної роботи студентів як важлива складова забезпечення якості вищої освіти.
4. Формування професійних компетентностей майбутнього фахівця.

ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ MOODLE В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
Корнієнко Ю.К.	73
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Ксендзенко О.П.	76
ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ (НА ПРИКЛАДАХ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ЕЛЕМЕНТАМИ АНАЛІЗУ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ)	
Левчук Т.Г.	83
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Нікішин В. П.	88
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Нічик Н.О.	93
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Овсова Г.В.	99
ВИХОВАННЯ ДУХОВНОСТІ У СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	
Ольховська В.В.	105
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ТВОРЧОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Склярова Ю.О.	111
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ	
Скорнякова О.В.	116
ОЦІНКА ЯКОСТІ ОСВІТИ НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТІСТНОГО ПІДХОДУ	
Стоянова Р.В.	125
ПЕРЕВАГИ ІНТЕГРАЦІЇ СЕРЕДНЬОЇ, ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ОТКОНАХТ	
Суліма Ю.Ю.	130
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИЧНІ СПОСОБИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	
Ткачук О.М.	133
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Федоров М.О.	141

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	
Хіль О.П.	149
ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Шаповалова Г.В.	154
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ВНЗ І-ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ	
Явтушенко О. В.	158

НТБ ОНАХТ

- можливість поєднання логічного та образного способів освоєння інформації;
- активізація освітнього процесу за рахунок посилення наочності;
- інтерактивна взаємодія, яке дозволяє, в певних межах, управляти представленням інформації: індивідуально змінювати налаштування, вивчати результати, а також відповідати на запити програми про конкретні переваги користувача. Вони також можуть встановлювати швидкість подачі матеріалу і число повторень, що задовольняють їх індивідуальним академічним потребам.

Включаючись у навчальний процес, де використовуються мультимедійні технології (мережеві технології, електронні посібники та ін.), Таким чином, студент стає суб'єктом комунікативного спілкування з викладачем, що розвиває самостійність і творчість у його навчальній діяльності.

Однак дидактичний принцип наочності, який є провідним у навчанні, слід розуміти дещо ширше, ніж можливість зорового сприйняття. Впливаючи на органи чуття, засоби наочності забезпечують більш повне уявлення образу або поняття, що сприяє більш міцному засвоєнню матеріалу. Наочність сприяє розвитку в учнів емоційно-оцінного ставлення до здобувається знань. Проводячи самостійні завдання, учні можуть переконатися в реальності тих процесів і явищ, про які дізнаються від викладача. А це, в свою чергу, дозволяє їм переконатися в істинності отриманих відомостей, що веде до усвідомленості і міцності знань. Адже саме те, що проходить через нас, зачіпає наші почуття, має емоційне забарвлення, сильніше і глибше віддруковуються в нашій пам'яті. Саме ця технологія, як ніяка інша, дозволяє нам не тільки навчати студента, а й проводити виховну роботу яка не менш важлива. Засоби наочності підвищують інтерес до знань, дозволяють полегшити процес їх засвоєння, підтримують увагу студента на належному рівні.

Федоров М.О.
викладач

Технікум газової та нафтової промисловості ОНАХТ

«ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИШОЇ ОСВІТИ»

Роль самостійної роботи студентів в освітньому процесі

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. Вирішення цього завдання навряд чи можливо тільки шляхом передачі знань в готовому вигляді від викладача до студента. Необхідно перевести студента з пасивного споживача на активного знань їх творця, що вміє сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат і довести його правильність. У цьому плані слід визнати, що самостійна робота студентів (СРС) є не просто важливою формою освітнього процесу, а повинна стати його основою. Це передбачає орієнтацію на активні методи оволодіння

ня знаннями, розвиток творчих здібностей студентів, перехід від поточного до індивідуалізованого навчання з урахуванням потреб і можливостей особистості. Мова йде не просто про збільшення кількості годин на самостійну роботу. Посилення ролі самостійної роботи студентів означає принциповий перегляд організації навчально-виховного процесу у ВНЗ, який має будуватися так, щоб розвинути вміння вчитися, формувати у студента здатності до саморозвитку, творчого застосування отриманих знань, способів адаптації до професійної діяльності у сучасному світі.

Основні поняття та визначення

У першу чергу необхідно досить чітко визначити, що ж таке самостійна робота студентів. У загальному випадку це будь-яка діяльність, пов'язана з вихованням мислення майбутнього професіонала. Будь-який вид занять, що створює умови для зародження самостійної думки, пізнавальної активності студента пов'язаний із самостійною роботою. У широкому сенсі під самостійною роботою слід розуміти сукупність усієї самостійної діяльності студентів як в навчальній аудиторії, так і поза нею, в контакті з викладачем і в його відсутності.

Самостійна робота студентом реалізується:

- безпосередньо в процесі аудиторних занять на лекціях, практичних і семінарських заняттях, при виконанні лабораторних робіт;
- у контакті з викладачем поза рамками розкладу на консультаціях з навчальних питань, в ході творчих контактів, при ліквідації заборгованостей, при виконанні індивідуальних завдань;
- у бібліотеці, вдома, в гуртожитку, в аудиторії при виконанні навчальних і творчих завдань студентом.

Таким чином, самостійною роботою студентів може бути як в аудиторії, так і поза нею. Тим не менше, розглядаючи питання самостійної роботи студентів, зазвичай мають на увазі в основному позааудиторну роботу. Слід зазначити, що для активного володіння знаннями в процесі аудиторної роботи необхідно, принаймні, розуміння навчального матеріалу, а найбільш оптимально творче його сприйняття.

Мотивація самостійної роботи студентів

Активна самостійна робота студентів можлива тільки при наявності серйозної та стійкої мотивації. Найсильніша мотивуючий фактор - підготовка до подальшої ефективної професійної діяльності. Розглянемо внутрішні чинники, що сприяють активізації самостійної роботи. Серед них можна виділити наступні.

1) Корисність виконуваної роботи. Якщо студент знає, що результати його роботи будуть використані в лекційному курсі, в методичному посібнику, у лабораторному практикумі, при підготовці публікації чи іншим чином, то ставлення до виконання завдання істотно змінюється в кращу сторону і якість виконуваної роботи зростає. При цьому важливо психологічно налаштувати студента, показати йому, як необхідна виконувана робота.

2) Участь студентів у творчій діяльності. Це може бути участь у науково-дослідній, дослідно-конструкторській або методичній роботі, що проводиться на тій чи іншій кафедрі.

3) Важливим мотиваційним чинником є інтенсивна педагогіка. Вона припускає введення в навчальний процес активних методів, перш за все ігрового тренінгу, в основі якого лежать інноваційні та організаційно-діяльні ігри. У таких іграх відбувається перехід від односторонніх приватних знань до багатосторонніх знань про об'єкт,

4) Участь в олімпіадах з навчальних дисциплін, конкурсах науково-дослідних або прикладних робіт і т.д.

5) Використання мотивуючих факторів контролю знань (накопичувальні оцінки, рейтинг, тести, нестандартні екзаменаційні процедури).

6) Заохочення студентів за успіхи у навчанні та творчої діяльності (стипендії, преміювання, заохочувальні бали) та санкції за погане навчання. Наприклад, за роботу, здану раніше терміну, можна проставляти підвищену оцінку, а в іншому випадку її знижувати.

7) Індивідуалізація завдань, що виконуються як в аудиторії, так і поза її, постійне їх оновлення.

8) Мотиваційним чинником в інтенсивній навчальній роботі і, в першу чергу, самостійної є особистість викладача. Викладач може бути прикладом для студента як професіонал, як творча особистість.

9) Мотивація самостійної навчальної діяльності може бути посилена при використанні такої форми організації навчального процесу, як циклове навчання. Цей метод дозволяє інтенсифікувати вивчення матеріалу.

Організація і форми самостійної роботи

Головне в стратегічній лінії організації самостійної роботи студентів у вузі полягає не в оптимізації її окремих видів, а в створенні умов високої активності, самостійності та відповідальності студентів в аудиторії і поза нею в ході всіх видів навчальної діяльності.

Найпростіший шлях - зменшення кількості аудиторних занять на користь самостійної роботи - не вирішує проблеми підвищення або навіть збереження на колишньому рівні якості освіти, бо зниження обсягів аудиторної роботи зовсім не обов'язково супроводжується реальним збільшенням самостійної роботи, яка може бути реалізована в пасивному варіанті.

У стандартах вищої професійної освіти на позааудиторну роботу відводиться не менше половини бюджету часу студента - 27 годин на тиждень в середньому за весь період навчання. Цей час повністю може бути використано на самостійну роботу. Крім того, велика частина часу, відведеного на аудиторні заняття, так само включає самостійну роботу. Таким чином, часу на самостійну роботу в навчальному процесі цілком достатньо, питання в тому, як ефективно використовувати цей час. У загальному випадку можливі два основних напрями побудови навчального процесу на основі самостійної роботи студентів.

1) Перший - це збільшення ролі самостійної роботи в процесі аудиторних занять. Реалізація цього шляху потребує від викладачів розробки методик та форм організації аудиторних занять, здатних забезпечити високий рівень самостійності студентів та поліпшення якості підготовки.

2) Другий - підвищення активності студентів за всіма напрямками самостійної роботи в позааудиторний час. Підвищення активності студентів при

роботі в позааудиторний час пов'язаний з рядом труднощів. У першу чергу це неготовність до нього як більшості студентів, так і викладачів, причому і в професійному і в психологічному аспектах.

Основне завдання організації самостійної роботи студентів (СРС) полягає у створенні психолого- дидактичних умов розвитку інтелектуальної ініціативи і мислення на заняттях будь-якої форми. Основним принципом організації СРС повинен стати переведення всіх студентів на індивідуальну роботу з переходом від формального виконання певних завдань при пасивній ролі студента до пізнавальної активності з формуванням власної думки при вирішенні поставлених проблемних питань і завдань. Мета СРС - навчити студента осмислено і самостійно працювати спочатку навчальним матеріалом, потім з науковою інформацією, закласти основи самоорганізації і самовиховання з тим, щоб прищепити вміння надалі безперервно підвищувати свою кваліфікацію.

Вирішальна роль в організації СРС належить викладачеві, який повинен працювати не зі студентом "взагалі", а з конкретною особистістю, з її сильними і слабкими сторонами, індивідуальними здібностями і нахилами. Завдання викладача - побачити і розвинути найкращі якості студента як майбутнього фахівця високої кваліфікації.

При вивченні кожної дисципліни організація СРС повинна представляти єдність трьох взаємопов'язаних форм:

- позааудиторна самостійна робота;
- аудиторна самостійна робота, яка здійснюється під безпосереднім керівництвом викладача;
- творча, в тому числі науково-дослідницька робота.

Види позааудиторної СРС різноманітні: підготовка і написання рефератів, доповідей, нарисів та інших письмових робіт на задані теми. Студенту бажано надати право вибору теми і навіть керівника роботи, виконання домашніх завдань різноманітного характеру. Це - рішення задач, переклад і переказ текстів, підбір та вивчення літературних джерел, розробка та складання різних схем, виконання графічних робіт, проведення розрахунків та ін, виконання індивідуальних завдань, спрямованих на розвиток у студентів самостійності та ініціативи. Індивідуальне завдання може отримувати як кожен студент, так і частина студентів групи. Це - виконання курсових проектів та робіт, підготовка до участі у науково-теоретичних конференціях, оглядах, олімпіадах та інших

Щоб розвинути позитивне ставлення студентів до позааудиторної СРС, слід на кожному її етапі роз'яснювати цілі роботи, контролювати розуміння цих цілей студентами, поступово формуючи у них уміння самостійної постановки задачі і вибору мети.

Аудиторна самостійна робота може реалізовуватися при проведенні практичних занять, семінарів, виконанні лабораторного практикуму і під час читання лекцій.

При читанні лекційного курсу безпосередньо в аудиторії необхідно контролювати засвоєння матеріалу основною масою студентів шляхом проведення експрес-опитувань з конкретних тем, тестового контролю знань,

опитування студентів у формі гри "Що? Де? Коли?" і т.д.

На практичних і семінарських заняттях різні види СРС дозволяють зробити процес навчання більш цікавим і підняти активність значної частини студентів. На практичних заняттях з природничо-наукових і технічних дисциплін потрібно не менше одної години з двох (50% часу) відводити на самостійне вирішення завдань. Практичні заняття доцільно будувати таким чином:

- вступне слово викладача (цілі заняття, основні питання),
- обіжний опитування,
- рішення 1-2-х типових завдань біля дошки,
- самостійне рішення завдань,
- розбір типових помилок при рішенні.

Для проведення занять необхідно мати великий банк завдань і завдань для самостійного рішення, причому ці завдання можуть бути диференційовані за ступенем складності. У залежності від дисципліни або від її розділу можна використовувати два шляхи:

- 1)давати певну кількість завдань для самостійного рішення, рівних за складністю, а оцінку ставити за кількість вирішених за певний час завдань;
- 2) видавати завдання із завданнями різної труднощі і оцінку ставити за труднощі вирішеною завдання.

За результатами самостійного вирішення завдань слід виставляти за кожного заняття оцінку. Оцінка попередньої підготовки студента до практичного заняття може бути зроблено шляхом експрес-тестування протягом 8 - 10 хвилин. Таким чином, при інтенсивній роботі можна на кожному занятті кожному студентові поставити принаймні дві оцінки.

За матеріалами модуля або розділу доцільно видавати студенту домашнє завдання і на останньому практичному занятті по розділу чи модулю підвести підсумки його вивчення (наприклад, провести контрольну роботу в цілому по модулю), обговорити оцінки кожного студента, видати додаткові завдання тим студентам, які хочуть підвищити оцінку. Результати виконання цих завдань підвищують оцінку вже в кінці семестру, на заліковій тижня, тобто рейтингова оцінка на початок семестру ставиться по поточній роботі тільки, а рейтингова оцінка на кінець залікової тижня враховує усі додаткові види робіт.

З різних форм СРС для практичних занять на старших курсах найкращим чином підходять "ділові ігри". Тематика гри може бути пов'язана з конкретними виробничими проблемами або носити прикладний характер, включати завдання ситуаційного моделювання з актуальних проблем і т.д. Мета ділової гри - в імітаційних умовах дати студенту можливість розробляти і приймати рішення.

При проведенні семінарів і практичних занять студенти можуть виконувати СРС як індивідуально, так і малими групами (творчими бригадами), кожна з яких розробляє свій проект (завдання). Виконаний проект (проблемна задача) потім рецензується інший бригадою за коловою системою. Публічне обговорення та захист свого варіанту підвищують роль СРС і підсилюють прагнення до її якісного виконання. Дана система організації практичних занять

дозволяє вводити в завдання науково-дослідні елементи, спрощувати або ускладнювати завдання.

Активність роботи студентів на звичайних практичних заняттях може бути посилена введенням нової форми СРС, сутність якої полягає в тому, що на кожне завдання студент отримує своє індивідуальне завдання (варіант), при цьому умова завдання для всіх студентів однакова, а вихідні дані різні. Перед початком виконання завдання викладач дає лише загальні методичні вказівки (загальний порядок вирішення, точність і одиниці вимірювання певних величин, наявні довідкові матеріали). Виконання СРС на заняттях з перевіркою результатів викладачем привчає студентів грамотно і правильно виконувати технічні розрахунки, користуватися обчислювальними засобами та довідковими даними. Досліджуваний матеріал засвоюється більш глибоко, у студентів змінюється ставлення до лекцій, так як без розуміння теорії предмета, без гарного конспекту важко розраховувати на успіх у вирішенні завдання. Це покращує відвідуваність як практичних, так і лекційних занять.

Інша форма СРС на практичних заняттях може полягати в самостійному вивченні принципових схем, макетів, програм тощо, які викладач роздає студентам разом з контрольними питаннями, на які студент повинен відповісти протягом заняття. Виконання лабораторного практикуму, як і інші види навчальної діяльності, містить багато можливостей застосування активних методів навчання та організації СРС на основі індивідуального підходу.

При проведенні лабораторного практикуму необхідно створити умови для самостійного виконання лабораторних робіт, де необхідно:

- провести експрес-опитування (усно або у тестовій формі) з теоретичного матеріалу, необхідного для виконання роботи (з оцінкою);
- перевірити плани виконання лабораторних робіт;
- оцінити роботу студента в лабораторії;
- перевірити і виставити оцінку за звіт.

Будь-яка лабораторна робота повинна включати глибоку самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, вивчення методик проведення і планування експерименту, освоєння вимірювальних засобів, обробку та інтерпретацію експериментальних даних.

Методичне забезпечення і контроль самостійної роботи

Розробка комплексу методичного забезпечення навчального процесу є найважливішою умовою ефективності самостійної роботи студентів. До такого комплексу слід віднести тексти лекцій, навчальні та методичні посібники, лабораторні практикуми, банки завдань і завдань, сформульованих на основі реальних даних, банк розрахункових, моделюючих, тренажерних програм і програм для самоконтролю, автоматизовані навчальні та контролюючі системи, інформаційні бази дисципліни або групи споріднених дисциплін та інше. Це дозволить організувати проблемне навчання, в якому студент є рівноправним учасником навчального процесу. Результативність самостійної роботи студентів багато в чому визначається наявністю активних методів її контролю. Існують наступні види контролю:

- вхідний контроль знань і умінь студентів при початку вивчення чергової дисципліни;
- поточний контроль, тобто регулярне відстеження рівня засвоєння матеріалу на лекціях, практичних та лабораторних заняттях;
- проміжний контроль по закінченні вивчення розділу або модуля курсу;
- самоконтроль, здійснюваний студентом у процесі вивчення дисципліни при підготовці до контрольних заходів;
- підсумковий контроль з дисципліни у вигляді заліку чи іспиту;
- контроль залишкових знань і вмінь через певний час після завершення вивчення дисципліни.

В останні роки поряд з традиційними формами контролю - колоквіуми, заліки, іспитами досить широко вводяться нові методи, тобто організація самостійної роботи студентів здійснюється на основі сучасних освітніх технологій. В якості такої технології в сучасній практиці вищої професійної освіти часто розглядається рейтингова система навчання, що дозволяє студенту і викладачу виступати у вигляді суб'єктів освітньої діяльності, тобто бути партнерами.

Рейтингова система навчання передбачає багатобальну оцінювання студентів, але це не простий перехід від п'ятибальної шкали, а можливість об'єктивно відобразити в балах розширення діапазону оцінювання оволодіння здібностей здібностей студентів, їхніх зусиль, витрачених на виконання того чи іншого виду самостійної роботи. Існує великий простір для створення блоку диференційованих індивідуальних завдань, кожне з яких має свою «ціну». Правильно організована технологія рейтингового навчання дозволяє з самого початку піти від п'ятибальної системи оцінювання і прийти до неї лише при підведенні підсумків, коли зароблені студентами бали переводяться у звичні оцінки: відмінно, добре, задовільно, незадовільно. Крім того, в систему рейтингової оцінки включаються додаткові заохочувальні бали за оригінальність, новизну підходів до виконання завдань для самостійної роботи або дозволу наукових проблем. У студента є можливість підвищити навчальний рейтинг шляхом участі у позанавчальній роботі: участь в олімпіадах, конференціях; виконання індивідуальних творчих завдань, рефератів, участь у роботі наукового гуртка і т.д. При цьому студенти, не поспішають здавати роботу вчасно, можуть отримати і негативні бали. Разом з тим, заохочується більш швидке проходження програми окремими студентами. Наприклад, якщо студент готовий здавати залік або писати самостійну роботу раніше групи, можна додати йому додаткові бали.

Рейтингова система - це регулярне відстеження якості засвоєння знань і умінь у навчальному процесі, виконання планового обсягу самостійної роботи. Ведення багатобальної системи оцінки дозволяє, з одного боку, відобразити в бальному діапазоні індивідуальні особливості студентів, а з іншого боку - об'єктивно оцінити в балах зусилля студентів, витрачені на виконання окремих видів робіт. Розроблена шкала перекладу рейтингу з дисципліни в підсумкову п'ятибальну оцінку доступна, легко підраховується як викладачем, так і студентом: 85% -100% максимальної суми балів - оцінка «відмінно», 70% -85% -

оцінка «добре», 50% -70 % - «задовільно», 50% і менше від максимальної суми - «незадовільно».

При використанні рейтингової системи основний акцент робиться на організацію активних видів навчальної діяльності, активність студентів виходить на творче осмислення запропонованих завдань. У взаєминах викладача зі студентами є співпраця і співтворчість, існує психологічна і практична готовність викладача до факту індивідуального своєрідності кожного студента. Передбачається різноманітність стимулюючих, емоційно-регулюючих, напрямних і організують прийомів втручання (при необхідності) викладача в самостійну роботу студентів. Викладач виступає в ролі педагога-менеджера і режисера навчання, готового запропонувати студентам мінімально необхідний комплект засобів навчання, а не тільки передає навчальну інформацію. Навчальна інформація використовується як засіб організації навчальної діяльності, а не як мета навчання. Рейтингова система навчання забезпечує найбільшу інформаційну, процесуальну і творчу продуктивність самостійної пізнавальної діяльності студентів за умови її реалізації через особистісно-орієнтованого навчання (проблемні, діалогові, евристичні, ігрові та інші освітні технології).

Більшість студентів позитивно ставляться до такої системи відстеження результатів їх підготовки, відзначаючи, що рейтингова система навчання сприяє рівномірному розподілу їх сил протягом семестру, покращує засвоєння навчальної інформації, забезпечує систематичну роботу без «авралів» під час сесії. Велика кількість різноманітних завдань, які пропонуються для самостійного опрацювання, і різні шкали їх оцінювання дозволяють студенту стежити за своїми успіхами, і при бажанні у нього завжди є можливість поліпшити свій рейтинг (за рахунок виконання додаткових видів самостійної роботи), не чекаючи іспиту. Організація процесу навчання в рамках рейтингової системи навчання з використанням різноманітних видів самостійної роботи дозволяє отримати більш високі результати у навчанні студентів порівняно з традиційною вузівською системою навчання.

Використання рейтингової системи дозволяє домогтися більш ритмічної роботи студента протягом семестру, а так само активізує пізнавальну діяльність студентів шляхом стимулювання їх творчої активності. Але така робота дозволяє викладачеві розкрити свої педагогічні здібності і втілити свої ідеї вдосконалення навчального процесу.

Дуже корисним може бути тестовий контроль знань і умінь студентів, який відрізняється об'єктивністю, економить час викладача, в значній мірі звільняє його від рутинної роботи і дозволяє більшою мірою зосередитися на творчій частині викладання, має високий ступінь диференціації досліджуваних за рівнем знань та вмінь і дуже ефективний при реалізації рейтингових систем, дає можливість значною мірою індивідуалізувати процес навчання шляхом підбору індивідуальних завдань для практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи, дозволяє прогнозувати швидкість і ефективність навчання кожного студента.

Дуже ефективним є використання тестів безпосередньо в процесі навчання, при самостійній роботі студентів. У цьому випадку студент сам перевіряє свої знання. Не відповівши відразу на тестове завдання, студент отримує підказку, роз'яснює логіку завдання і виконує його другий раз. Тестування допомагає викладачеві виявити структуру знань студентів і на цій основі переоцінити методичні підходи до навчання з дисципліни, індивідуалізувати процес навчання.

Хіль О.П.

*викладач комісії іноземних мов
Одеський технічний коледж ОНАХТ*

**«ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ»**

Ми живемо в епоху світової глобалізації та інтеграції усіх сфер діяльності людини. Відбуваються політичні та соціально-економічні зміни, наша країна намагається активно співпрацювати з західними партнерами, розширюються міжнародні відносини. У процесі співробітництва між країнами все більшого значення набувають особиста здатність людини до спілкування та вміння налагодити контакт. Успішна вербальна комунікація з західними партнерами неможлива без знання іноземної мови, яка на сучасному етапі є одним із головних факторів як соціально-економічного так і загально-культурного прогресу суспільства.

Іноземна мова виконує важливу роль у формуванні особистості та підвищення рівня освіченості людини. Володіння іноземною мовою дає можливість ознайомлення з духовним багатством іншої країни і безпосередньої участі в культурних, економічних та інших досягненнях світової цивілізації. В сучасних умовах освічена людина, фахівець розуміють важливість володіння іноземною мовою, без якої неможливо зробити успішну кар'єру.

Тому першочергове значення в цьому процесі відіграє вивчення і знання іноземної мови як засобу спілкування, як інструменту для інтеграції студентів в інформаційний простір та засобом відкриття і пізнання світу та інновацій з професійного напрямку підготовки.

Вивчення іноземної мови особливо за професійним спрямуванням є важливим аспектом формування професійного та світоглядного рівня студентів під час навчання у навчальних закладах I-II рівня акредитації і наступною ланкою вивчення іноземної мови на базі середньої школи та в процесі безперервного навчання іноземній мові.

Вивчення іноземної мови – крок надто важливий і потребує значних зусиль. Виходячи з цього величезне значення в сучасних умовах має гідне забезпечення учбово-навчального процесу методичними матеріалами, підбір найбільш оптимальних методів та засобів організації педагогічної діяльності,